

Типові тестові завдання
Юридичний факультет

(назва інституту (факультету))

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри С.В. Вишновецька

(підпис)

(ПІБ)

« 28 » 08. 2023 р.

ТИПОВІ ТЕСТИ

з дисципліни «Медичне право України»

Розробник д.ю.н., доцент

В.О. Кожевникова

(науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б. викладача)

1. Медичне право це

- а) інститут цивільного законодавства;
- б) галузь українського законодавства;
- в) галузь медичного законодавства;
- г) Основи законодавства про охорону здоров'я громадян;
- д) норма права.

2. Суб'єкт медичного права це:

- а) лікуючий лікар;
- б) пацієнт;
- в) посадова особа установи охорони здоров'я;
- г) працівник автотранспортного підприємства, що зробив наїзд на пішохода і заподіяв йому шкоду здоров'ю;
- д) міська клінічна лікарня.

3. Завершіть наведену дефініцію: «Предмет медичного права – це суспільні відносини, що виникають у процесі...»

- а) надання медичної допомоги;
- б) здійснення благодійної діяльності;
- в) діяльності Міністерства охорони здоров'я України;
- г) діяльності закладів охорони здоров'я;
- д) надання громадянам України будь-яких послуг.

4. Одним з елементів медичних правовідносин є:

- а) метод;
- б) зміст;
- в) структура;
- г) предмет;
- д) джерела.

5. У якому з нижчезазначених міжнародно-правових актів закріплено право людини на охорону здоров'я?

- а) Загальна декларація прав людини (1948);
- б) Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966);
- в) Європейська соціальна хартія (1996);
- г) Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966);
- д) Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950)

6. Завершіть конституційне положення: «У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається _____».

- а) за плату;
- б) безоплатно;
- в) за згодою лікаря;
- г) за письмовою згодою пацієнта;
- д) за винагороду.

7. Вкажіть відповідь, у якій правильно зазначено вид медичної допомоги, який надається безоплатно:

- а) протезування в тому числі зубне, слухове та очне;
- б) корекція зору за допомогою окулярів та контактних лінз;
- в) екстрена медична допомога;
- г) лікування логоневрозів у дорослих;
- д) проведення судово-медичної та судово-психіатричної експертизи у цивільних справах.

8. Вкажіть відповідь, у якій правильно зазначено вид медичної допомоги, який надається безоплатно:

- а) обстеження, консультування та лікування хворих із сексуальними розладами, за винятком тих, які є симптомами тяжких психічних розладів;
- б) амбулаторно-поліклінічна;
- в) лікування безпліддя, включаючи хірургічні методи, штучне запліднення та імплантацію ембріона;
- г) анонімне обстеження та лікування хворих, заражених хворобами, що передаються статевим шляхом, а також хворих на алкоголізм і наркоманію (крім обстежень на ВІЛ та СНІД);
- д) оздоровчий масаж, гімнастика, бальнеологічні процедури з метою профілактики захворювань та зміцнення здоров'я дорослого населення.

9. Серед наведеного переліку вкажіть ще одну обов'язкову умову, крім необхідності надання тої чи іншої допомоги хворому, наявність якої є обов'язковою при вирішенні питання про направлення громадянина України для лікування за кордон.

- а) іноземний заклад охорони здоров'я може надати таку допомогу;
- б) іноземний заклад охорони здоров'я знаходиться у державі, з якою держава Україна уклала договір про співпрацю у сфері охорони здоров'я;
- в) окреслену медичну допомогу не можна надати в закладах охорони здоров'я України;
- г) громадянин щодо якого вирішується питання про направлення на лікування за кордон застрахований;
- д) вартість медичної допомоги, яка надаватиметься в іноземному закладі охорони здоров'я не перевищує гарантованого мінімуму надання безоплатної медичної допомоги в Україні.

10. Інформація про стан здоров'я громадянина надається:

- а) лікуючим лікарем;
- б) завідувачем відділенням лікувально-профілактичного закладу;
- в) фахівцями, які беруть безпосередню участь в обстеженні та лікуванні.

11. У випадках, коли стан громадянина не дозволяє йому висловити волю, а медичне втручання невідкладне, питання про його проведення в інтересах громадянина вирішує:

- а) завідувач відділенням;
- б) консилиум;
- в) при неможливості зібрати консилиум - безпосередньо лікуючий (черговий) лікар.

12. Відповідно до Основ законодавства України про охорону здоров'я громадян в разі порушення прав пацієнта він може звертатися зі скаргою:

- а) до лікаря;
- б) безпосередньо до керівника або іншої службової особи лікувально-профілактичного закладу;
- в) до органів управління охороною здоров'я;
- г) до суду.

13. При відмові батьків або інших законних представників особи, яка не досягла віку 15 років, або законних представників особи, визнаного в установленому законом порядку недієздатним, від медичної допомоги, необхідної для порятунку життя зазначених осіб, лікарняний заклад має право:

- а) на надання медичної допомоги без згоди батьків або законних представників;
- б) звернутися до суду для захисту інтересів цих осіб.

14. Відомості, що становлять лікарську таємницю, можуть бути надані третім особам:

- а) з метою обстеження і лікування громадянина, яка в силу свого стану не може висловити свою волю;
- б) при загрозі поширення інфекційних захворювань, масових отруєнь тощо;
- в) на запит органів дізнання, слідства, прокуратури і суду в зв'язку з проведенням розслідування або судовим розглядом;
- г) у разі надання допомоги неповнолітньому в віці до 15 років для інформування його батьків або законних представників;
- д) при наявності підстав, які дозволяють вважати, що шкода здоров'ю громадянина заподіяна у результаті протиправних дій;
- е) за запитом родичів пацієнта, стурбованих станом його здоров'я.

15. Ліцензія - це

- а) документ, що підтверджує дотримання в медичній установі всіх санітарно-епідеміологічних норм;
- б) це державний дозвіл медичній установі здійснювати певні види медичної діяльності і послуг;
- в) документ, що підтверджує відповідність кваліфікаційним вимогам медичного працівника.

16. Термін дії ліцензії складає:

- а) 5 років
- б) 3 роки
- г) 10 років

17. Ліцензіат це:

- а) юридична особа або індивідуальний підприємець, що мають ліцензію на здійснення конкретного виду діяльності;
- б) юридична особа або індивідуальний підприємець, які звернулися в орган із заявою про надання ліцензії на здійснення конкретного виду діяльності;
- в) лікар приватної практики.

18. У відповіді під яким номером правильно наведено поняття «медична помилка»:

а) це неналежне здійснення діагностики, лікування хворого, організації медичної допомоги, яке призвело або могло призвести до несприятливого результату медичного втручання;

б) це дефект надання медичної допомоги, що пов'язаний з неправильними діями медичного персоналу, який характеризується добросовісною помилкою за відсутності ознак умисного або необережного злочину;

в) це дефект надання медичної допомоги, пов'язаний з випадковим збігом обставин, які лікар, діючи правомірно, в межах посадових інструкцій і відповідно до прийнятих у медицині методів і способів лікування (діагностики), не міг передбачати і запобігти;

г) це дефект надання медичної допомоги, що не пов'язаний з неправильними діями медичного персоналу, який є добросовісною помилкою за відсутності ознак умисного або необережного злочину;

д) це дефект надання медичної допомоги, що не пов'язаний з випадковим збігом обставин, які лікар, діючи правомірно, в межах посадових інструкцій і відповідно до прийнятих у медицині методів і способів лікування (діагностики), міг передбачати і запобігти.

19. Яке поняття розкриває таке визначення: «_____ — це дослідження експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів дізнання, досудового та судового слідства».

- а) криміналістична експертиза;
- б) балістична експертиза;
- в) судова експертиза;
- г) медична експертиза;
- д) психічна експертиза.

20. У відповіді під яким номером правильно зазначений вид експертної діяльності у сфері охорони здоров'я?

- а) судово-психіатрична експертиза;
- б) судово-неврологічна експертиза;
- в) судово-криміналістична експертиза;
- г) судово-кваліфікаційна експертиза;
- д) судово-координаційна експертиза.

21. Яким письмовим документом оформляється проведена клініко-експертна оцінка якості та обсягів медичної допомоги?

- а) висновком;
- б) актом;
- в) довідкою;
- г) протоколом;
- д) розпискою.

22. До ознак живонародження належить:

- а) дихання;
- б) наявність безумовних рефлексів;
- в) крик новонародженого;
- г) пульсація судин кінцівок;
- д) рухи несkeletalних м'язів.

23. Визначення еутаназії міститься у:

- а) Цивільному кодексі України;
- б) законі України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;
- в) інструкції щодо констатації смерті людини на підставі смерті мозку;
- д) Кримінальному кодексі України;
- е) законі України «Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людині».

24. Задоволення прохання фізичної особи про припинення її життя....

- а) Дозволяється лише у встановлених законом випадках;
- б) Не дозволяється;
- в) Може бути обмежено;
- г) Забороняється;
- д) За загальним правилом дозволено.

25. У якому з наведених міжнародних стандартів закріплено право людини на життя?

- а) Європейська хартія прав пацієнтів;
- б) Загальна декларація прав людини;
- в) Декларація щодо ейтаназії;
- г) Європейська соціальна хартія;
- д) Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права.

26. Цивільний позов у кримінальній справі, пов'язаній з неналежним наданням медичної допомоги, повинен пред'являтися до:

- а) закладу охорони здоров'я, а підсудний виступатиме третьою особою, що не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні цивільного відповідача;
- б) підсудного, який виступатиме відповідачем по справі;
- в) закладу охорони здоров'я, а третьої особи в даному випадку не передбачено чинним законодавством;
- г) закладу охорони здоров'я та обвинуваченого, які виступатимуть співвідповідачами по справі;
- д) жодна з відповідей неправильна.

27. У відповіді під яким номером *неправильно* вказано нормативний документ, що становить нормативно-правову базу для притягнення медичних працівників до дисциплінарної відповідальності:

- а) трудовий договір, укладений між медичним працівником та закладом охорони здоров'я;
- б) колективний договір, що діє у конкретному закладі охорони здоров'я;
- в) Закон України «Про охорону праці»;
- г) Кодекс законів про працю України;
- д) Дисциплінарний Статут медичних працівників.

28. Контроль якості наданої медичної допомоги проводиться шляхом:

- а) міністерської перевірки;
- б) профільної перевірки головним управлінням охорони здоров'я;
- в) визначення рівня задоволення якістю надання медичної допомоги серед пацієнтів;
- г) шляхом клініко-експертної оцінки якості та обсягів медичної допомоги;
- д) всі вищенаведені відповіді правильні.

29. Яке поняття визначається такою дефініцією: «..... – надання медичної допомоги та проведення інших заходів щодо організації надання закладами охорони здоров'я медичної допомоги відповідно до стандартів у сфері охорони здоров'я»?

- а) належність медичної допомоги;
- б) якість медичної допомоги;
- в) якісна медична допомога;
- г) повна медична допомога;
- д) доступна медична допомога.

30. Моральна шкода відшкодовується:

- а) незалежно від відшкодування шкоди, заподіяної життю чи здоров'ю потерпілому тому це самостійний спосіб захисту цивільних прав
- б) з обов'язковим урахуванням випланих потерпілому пенсій, допомоги по інвалідності та інших подібних виплат
- в) в залежності від суми відшкодування шкоди, призначеного судом.

Типові завдання для розв'язку:

Задача 1. В одній із приватних лабораторій двоє вчених вирішили таємно провести спільні дослідження по клонуванню людини.

Який нормативно-правовий акт України встановлює порядок та умови клонування? Дайте правову оцінку окресленої ситуації на підставі міжнародних стандартів.

Задача 2. Громадянин А. звернувся до суду з вимогою про захист свого права на охорону здоров'я. У позовній заяві містилось посилання лише на Європейську хартію прав пацієнтів (2002). В обґрунтування своїх вимог А. зазначив, що керівництвом лікарні Х. було відмовлено у наданні йому медичної допомоги у зв'язку з тим, А. зареєстрований за місцем проживання у місті, яке не входить до сфери обслуговування цієї лікарні. Дайте правовий аналіз ситуації.

Яке рішення повинен прийняти суд за результатами розгляду цієї справи? З'ясуйте місце Європейської хартії пацієнтів у системі джерел медичного права України.

Задача 3. Громадянин В. звернувся за стоматологічною допомогою до однієї із клінік м. П. Лікар-стоматолог встановив діагноз та запропонував В. провести медичне втручання, яке б полягало у видаленні зуба. Громадянин В. надав згоду на медичне втручання, підписавши відповідний документ. Перед проведенням медичного втручання лікар сказав гр. В., що для місцевої анестезії буде використовувати розчин лідокаїну та запитав чи В. має алергію на медичні препарати, зокрема лідокаїн. Громадянин В. відповів, що з приводу лідокаїну йому нічого не відомо, але точно знає, що має алергію на пеніцилін, бісептол та ще деякі препарати. Після того як лікар ввів В. розчин лідокаїну в останнього раптово виник анафілактичний шок та почався набряк легень. Лікар намагався надати гр. В. невідкладну допомогу, одночасно викликавши бригаду швидкої медичної допомоги. Дії лікаря були безрезультатними, та ще до приїзду бригади швидкої допомоги В. помер.

Проаналізуйте наведену ситуацію з посиланням на чинне законодавство України. Чи правомірними були дії лікаря? Які обставини лікар повинен був встановити, перед тим як використовувати розчин лідокаїну? Проаналізуйте ст. 140 Кримінального кодексу України та з'ясуйте чи може лікар бути притягнутий до кримінальної відповідальності за наведених обставин. Наведіть аргументи, які можуть бути використані на користь лікаря, у разі звернення членів сім'ї гр. В. до суду з позовом про відшкодування моральної та матеріальної шкоди.

Задача 4. Громадянину М. раптово стало погано, він почав задихатись і триматись за горло. Дружина гр. М., яка почула стогін чоловіка, усвідомила, що, можливо, у горлі її чоловіку застряг сторонній предмет. Знаючи про те, що її сусід, який живе на другому поверсі, є медиком за освітою та працює стоматологом у районній поліклініці, вона побігла до нього за допомогою.

Перед тим вона подзвонила в центр екстреної медичної допомоги, де її повідомили про те, що бригада прибуде не раніше як за 20 хв. Прибігши до свого сусіда, вона розповіла йому про ситуацію, яка склалась, наголосивши при цьому, що чоловікові стало дуже погано, він задихається, а колір його обличчя різко змінився. Вислухавши дружину гр. М. сусід повідомив, що він надавати медичну допомогу не буде, оскільки він не знає як діяти за такої ситуації та, окрім цього, до нього через 5 хв. мають прийти гості. Як наслідок, дружина гр. М. повернулась до своєї квартири та почала надавати своєму чоловікові невідкладну допомогу, однак це не дало жодного результату і гр. М. ще до приїзду медиків помер.

Дайте правову оцінку наведеній ситуації.

Задача 5. У великій міській лікарні прооперовано хворого Н., 60 років, з приводу аденоми передміхурової залози II стадії. Останні роки громадянин Н. страждав також ІХС II стадії, фіброзом лівої легені, церебральним склерозом, глаукомою. Після операції він був поміщений в реанімацію. Через 2 дні, коли його стан різко погіршився, його дружина звернулася до лікаря, а потім до завідуючого відділенням з проханням скасувати ряд сильнодіючих препаратів, які, як показав багаторічний досвід лікування, погано переносить хворий. У зв'язку з категоричною відмовою і загрозою перевести хворого з реанімації, вона намагалася розповісти лікарям, які з ліків зазвичай допомагають чоловікові, просила поінформувати про стан його здоров'я і методах лікування. У всьому цьому їй було грубо відмовлено.

Які права пацієнта, гарантовані чинним законодавством були порушені? До якої посадової особи має право звернутися пацієнт або його родичі в разі порушення даних прав?

Задача 6. У зв'язку з ювілеєм однієї з лікарень районного центру готувався сюжет про успіхи даної клініки для місцевої преси та телебачення. Журналістами проводилися бесіди з медичним персоналом, хворими. Фіксувалися на відеоплівку окремі медичні маніпуляції і обладнання. Через місяць вийшла газета, а також сюжет на місцевому телебаченні, де розповідалося про досягнення, проблеми та перспективи клініки, в тому числі інформація про здоров'я підлітка, який страждав на тяжку недугу з несприятливим прогнозом для лікування. Виникли випадки психологічного тиску з боку однолітків, яким стала відома ця інформація, привели підлітка до спроби самогубства.

Чи можна розцінювати даний випадок як приклад порушення прав пацієнта? Чи є підстави для виникнення юридичної відповідальності в зв'язку з розголошенням лікарської таємниці?

До кого можуть бути застосовані заходи юридичної відповідальності?

Задача 7. У приватній клініці, яка отримала ліцензію на здійснення медичної діяльності проводили експрес - діагностику аналізів, вважаючи, що це не є діагностичними заходами. Отже, отримання ліцензії на виконання робіт і послуг з лабораторної діагностики отримувати не потрібно.

Чи є необхідність в отриманні додаткової ліцензії на заняття зазначеною діяльністю?

В якому нормативно-правовому акті перераховані роботи і послуги, що підлягають ліцензуванню?

Чи є підстави для настання того чи іншого виду юридичної відповідальності?

Задача 8. У приватній стоматологічній клініці закінчився термін ліцензії на надання відповідних медичних послуг. Разом з тим документи на отримання ліцензії спрямовані в ліцензійні органи. Клініка продовжувала працювати і надавати стоматологічну допомогу в колишньому обсязі.

Чи могла клініка надавати стоматологічні послуги в даній ситуації?

Який порядок переоформлення ліцензії після закінчення терміну її дії?

Задача 9. Гр. М., який нещодавно отримав диплом лікаря, відразу почав працювати в сільській амбулаторії, при цьому досвід у нього був невеликий. Оглядаючи хворого Т., який прийшов з сильними болями голови та загальним недомоганням, лікар не зміг поставити правильного діагнозу, не скерував на додаткові обстеження, а виписав пацієнту вітаміни і відправив до дому. Через кілька днів гр. Т. помер.

Дайте правову оцінку ситуації. Визначте вид дефекту надання медичної допомоги. Оберіть належну форму захисту для пацієнта. Які дії, на Вашу думку, повинен вчинити медичний працівник?

Задача 10. Громадянка М. перебуваючи на санаторно-курортному лікуванні, 19.11.2016 р. впала, і через неналежний стан пішохідних доріжок (намерзання льоду) на території санаторію, отримала ушкодження – закритий перелом лівої променевої кістки в типовому місці. Для надання медичної допомоги їй було скеровано у травматологічне відділення ЦРЛ. Медичну допомогу пацієнтці надавав лікар травматолог, який встановив діагноз – «перелом лівої променевої кістки в типовому місці зі зміщенням». Згідно з довідкою від 19.11.2008 р. гр. М. були проведені такі медичні втручання: рентгенографія, репозиція, гіпсова іммобілізація, рентген-контроль. 23.11.2016 р. гр. М. звернулась до міської поліклініки м. Д. зі скаргою на біль в кисті, набряк. Лікуючий лікар – лікар-хірург діагноз, виставлений у ЦРЛ, підтвердив, а також зазначив у первинній документації, що призначене М. у ЦРЛ лікування відповідає клінічним протоколам надання медичної допомоги з даної патології. Внаслідок неналежного надання медичної допомоги в закладах охорони здоров'я у пацієнтки загострилися хронічні захворювання, функція лівої руки порушилась.

Дайте правову оцінку наведеній ситуації. Які недоліки в наданні медичної допомоги простежуються і в діях медичних працівників якого закладу (-ів)?

Задача 11. До медичної установи неодноразово вступав громадянин 45 років з гострим алкогольним отруєнням. До лікаря звернулася дружина даного громадянина і попросила направити його на примусове лікування тому чоловік зловживає спиртними напоями і тим самим ставить свою сім'ю в тяжке матеріальне становище. Лікар пояснив, що підстав для примусового лікування немає, але порадив звернутися до суду з метою обмеження даного громадянина в дієздатності.

Чи є підстави для обмеження даного громадянина в дієздатності?

Які правові наслідки такого обмеження?

У разі прийняття судом рішення про обмеження громадянина в дієздатності, чи буде він нести майнову відповідальність за вчиненим ним операцій?

Задача 12. До головного лікаря державного медичного закладу звернувся лікар приватної практики і попросив здати йому в оренду одне з порожніх приміщень в цій лікарні для організації прийому хворих. Головний лікар вважав за можливе дати відповідний дозвіл, а отримані доходи розподіляв між співробітниками установи.

Чи може адміністрація державних і муніципальних медичних установ розпоряджатися закріпленим за ним майном?

В якому випадку установі може бути надано право здійснювати приносить доходи діяльність?

Як розподіляються доходи від такої діяльності?

Задача 13. У громадянки В., яка потрапила в ДТП, передчасно почалась пологова діяльність внаслідок чого народилася дитина, що важила 600 грамів. Лікар-неонатолог повідомила породіллю, що такі діти не підлягають виходжуванню і незважаючи на прохання пацієнтки про надання реанімаційної допомоги дитині, медичні працівники не вважали немовля життєздатним та не вживали необхідних заходів, що спричинило смерть дитини.

Дайте правову оцінку наведеної ситуації. Які діти, відповідно до вимог чинного законодавства України, вважаються живонародженими та підлягають виходжуванню?

Задача 14. Громадянин Г. був госпіталізований до лікарні швидкої медичної допомоги, де йому в результаті проведення необхідних діагностичних процедур, було встановлено діагноз – гостра кишкова непрохідність, яка є абсолютним (життєвим) показанням до оперативного

втручання. Лікуючий лікар поінформував пацієнта про діагноз, ризики для життя і здоров'я, але хворий висловив низку сумнівів і зауважень медичному працівнику щодо доцільності такого медичного втручання. Пацієнт підкреслював те, що грошових засобів на хірургічне втручання він не має, а тому від операції відмовляється. Медичний працівник, отримавши від хворого відмову від оперативного втручання у письмовій формі, призначив медикаментозне лікування, яке виявилось неефективним – через два дні Г. помер у реанімаційному відділенні.

Дайте правовий аналіз наведеної ситуації з посиланням на чинне законодавство України.

Задача 15. Хворому поставили зубний протез у приватній стоматологічній клініці «О». Через місяць у протезі утворилась тріщина, в результаті чого він виявився непридатним для використання. Хворий звернувся в іншу клініку, де йому видалили дефектний протез і поставили новий.

Дайте правову оцінку ситуації. Оберіть належну форму захисту для пацієнта та підготуйте необхідні процесуальні документи.

Задача 16. 23-річний житель м. Києва після ДТП був доставлений до ЦРЛ, де йому протягом трьох діб надавалась інтенсивна медична допомога за основним діагнозом – черепно-мозкова травма. Через дві доби пацієнт помер. У протоколі патологоанатомічного розтину йшлося про те, що причиною смерті стала закрыта травма шлунково-кишкового тракту з обширним крововиливом, яка при лікуванні взагалі не була діагностована.

Дайте правову оцінку ситуації. Визначте вид юридичної відповідальності за вчинене діяння медичним працівником. Якими будуть Ваші дії як керівника закладу охорони здоров'я?